

Gazeta

UNIwersytet Medyczny
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

Uczelniana

Miesięcznik informacyjny ♦ rok XX ♦ nr 4 (197) kwiecień 2014 ♦ ISSN 1429-5822

*Z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych
życzę spokoju, wielu cennych chwil
spędzonych w gronie bliskich i przyjaciół,
a przede wszystkim radości na każdy kolejny dzień
oraz pomysłowości
w życiu prywatnym i zawodowym*

Rektor
W. Ziśko

Od Redakcji

Drodzy Czytelnicy,

Zespół Redakcyjny „Gazety Uczelnianej” pragnie złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia z okazji Świąt Wielkanocnych. Niech ten wyjątkowy czas będzie pełny wiary, nadziei i miłości.

W kwietniowym numerze skupimy się na licznie organizowanych przez Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu konferencjach naukowych, które stanowiły doskonałą okazję do wymiany doświadczeń naukowych i zawierania ciekawych znajomości. Relacjonujemy Międzynarodową Konferencję Młodych Psychiatrów, Międzynarodową Studencką Konferencję Naukową Młodych Naukowców i konferencję „Niepłodność – wyzwanie XXI wieku”. Piszemy także o nowym polsko-niemieckim programie badawczym, oceniającym jakość życia osób w podeszłym wieku w odniesieniu do stanu zdrowia jamy ustnej.

Gorąco zachęcamy Państwa do zapoznania się z sylwetkami i dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich, którzy otrzymali nominacje profesorskie.

Życzymy miłej lektury!

Redakcja

W numerze

- ♦ Kolejny polsko-niemiecki program badawczy na stomatologii 1
- ♦ Międzynarodowa Konferencja Młodych Psychiatrów we Wrocławiu 2
- ♦ Projekt „Biodegradowalne wyroby włókniste” 4
- ♦ Święto młodych naukowców 6
- ♦ Sprawozdanie z Konferencji „Niepłodność – wyzwanie XXI wieku” 8
- ♦ Nominacje profesorskie 9
- ♦ Moja Akademia (cz. 24) 14
- ♦ Serwis informacyjny Biblioteki UMW 17
- ♦ Dwa ekslibrisy Jana Pawła II w zbiorach Biblioteki UMW 18
- ♦ W oczekiwaniu na nowego świętego Polaka Jana Pawła II 19
- ♦ Glosa do listu P. dr Anny Dadun-Sęk 19
- ♦ Aktualności 20

Projekt okładki: Monika Kolęda

Kolejny polsko-niemiecki program badawczy na stomatologii

W dniach 3–4 kwietnia 2014 r. we Wrocławiu odbyła się Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Seniorzy w systemie ochrony zdrowia – rzeczywistość a oczekiwania*. Konferencja zainicjowała nowy polsko-niemiecki program badawczy, oceniający jakość życia osób w podeszłym wieku, w odniesieniu do stanu zdrowia jamy ustnej. Projekt naukowy oraz konferencja, które patronatem objął JM Rektor naszej Uczelni prof. dr hab. Marek Ziętek, są realizowane przez Katedrę i Zakład Stomatologii Zachowawczej i Katedrę Periodontologii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu oraz przez Universitätsklinikum Carl Gustav Carus an der Technischen Universität Dresden.

W konferencji wzięli udział gospodarz spotkania JM Rektor prof. dr hab. Marek Ziętek, osoby bezpośrednio zaangażowane w projekt z Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej: prof. dr hab. Urszula Kaczmarek, dr n. med. Katarzyna Skośkiewicz-Malinowska, dr n. med. Barbara Malicka, z Katedry Periodontologii dr hab. Małgorzata Radwan-Oczko, prof. nadzw., dr n. med. Magdalena Mendak-Ziółko oraz goście z Dreżna: prof. dr Michael Walter, prof. dr hab. Tomasz Gedrange, dr med. Barbara Noack, dr med. dent. Michael Radel, dr med. dent. Katarzyna Walczak, dr med. dent. Marie-Theres Weber. Swoją obecnością konferencję zaszczylicili również Prorektor ds. Dydaktyki prof. dr hab. Michał

Jeleń, Dziekan Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego dr hab. Beata Kawala, prof. nadzw. oraz kierownicy i pracownicy Katedr Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego: dr hab. Marzena Dominiak, prof. nadzw., dr hab. Włodzimierz Więckiewicz, prof. nadzw., dr hab. Hanna Gerber oraz prof. dr hab. Tomasz Konopka.

W ramach konferencji odbyło się spotkanie gości z Niemiec z Prorektorem ds. Dydaktyki prof. dr hab. Michałem Jeleniem i przedstawicielami programu Erasmus, podczas którego poruszono temat możliwości międzyuczelnianej wymiany studentów i młodych naukowców, między Wydziałem Stomatologii Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie oraz Wydziałem Lekarsko-Stomatologicznym Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

W czasie dwudniowego spotkania część szkoleniowa obejmowa-

ła kalibrację badaczy zaangażowanych w projekt, która została zwieńczona dyskusją poświęconą kwestiom dalszej współpracy naukowo-badawczej. Program naukowy konferencji obejmował tematykę gerostomatologii, zarówno w kontekście systemu kształcenia studentów Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, jak również schorzeń i potrzeb leczniczych seniorów mieszkających w Polsce. Część naukową konferencji zainaugurował wykład JM Rektora prof. dr hab. Marka Ziętka. Uczestnicy konferencji mieli też okazję wysłuchać prezentacji naszych gości z Saksonii, które były odpowiedzią na zagadnienia poruszane przez polskich wykładowców. Organizacja wizyty była możliwa dzięki dofinansowaniu Fundacji Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

(fot. A. Zadrzywłski)

Międzynarodowa Konferencja Młodych Psychiatrów we Wrocławiu

W dniach 3–5 kwietnia 2014 r. odbyła się 4. Międzynarodowa Konferencja Młodych Psychiatrów (4th Young Psychiatrists' Network Meeting, YPNM) z tematem przewodnim „A coin with many sides: different perspectives on mental illness”. W Katedrze Psychiatrii UMW zagościli wybitni specjaliści z całego świata, m.in.: Norman Sartorius – wieloletni szef Światowego Towarzystwa Psychiatrycznego (WPA), Europejskiego Towarzystwa Psychiatrycznego (EPA) oraz Departamentu Zdrowia Psychicznego Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), Graham Thornicroft – międzynarodowy ekspert w dziedzinie psychiatrii społecznej (King's College London), Marco Pagani reprezentujący dynamicznie rozwijającą się dziedzinę neuroobrazowania (Institute of Cognitive Sciences and Technologies, Rome), prof. Wolfgang Gaebel – aktualny prezydent EPA, czy Cyril Höschl, będący

wybitnym specjalistą z zakresu neurobiologii (Charles University, Prague).

Konferencja była już czwartą edycją spotkań organizowanych przez Międzynarodową Organizację Młodych Psychiatrów będącą doskonałą platformą wymiany doświadczeń młodych

naukowców i inspiracją do dalszej pracy zawodowej. Spotkanie było okazją do dyskusji na temat współczesnej psychopatologii, nowoczesnych metod leczenia, możliwości współdziałania specjalistów z wielu dziedzin pod kątem leczenia zaburzeń psychicznych – psychiatrów, neurologów, psychologów, psychoterapeutów, seksuologów. Młodzi psychiatrzy mieli ponadto możliwość przedstawienia wyników swoich własnych badań naukowych, które reprezentowały wysoki poziom i stanowiły inspirację do podjęcia wspólnych badań w różnych obszarach zdrowia psychicznego.

Zebranych gości przywitał prof. dr hab. Andrzej Kiejna, kierownik Katedry Psychiatrii UMW. Rozpoczął spotkanie od przedstawienia dziejów akademickiej psychiatrii we Wrocławiu. Głos zabrał także Jan Beszlej, przewodniczący Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego oraz Dorota Frydecka z Katedry i Kliniki Psychiatrii UMW, przewodnicząca Komitetu

Organizacyjnego Międzynarodowej Organizacji Młodych Psychiatrów, a także Marie Bendix oraz Dmitri Krumchanka – organizatorzy 3. Międzynarodowej Konferencji Młodych Psychiatrów w Mińsku.

To niezwykle ważne, aby młode pokolenie naukowców, korzystając z doświadczenia i dorobku naukowego swoich mentorów, trafnie odczytywało zagrożenia i dokonywało właściwego wyboru dla indywidualnych ścieżek badawczych, ale także łączyło się w ramach wspólnych wielośrodkowych projektów badawczych – mówił prof. dr hab. Andrzej Kiejna. Właśnie dlatego konferencję poprzedzono warsztatami prowadzonymi przez prof. Normana Sartoriusa, byłego dyrektora Mental Health Division WHO i byłego prezesa Światowej Federacji Psychiatrycznej – autorytetu z zakresu badań społecznych w psychiatrii.

Znaczący odsetek populacji stanowią obecnie chorzy borykający się z zaburzeniami psychicznymi. Choroby te są przyczyną cierpienia nie tylko osób nimi dotkniętych, ale także ich rodzin i znajomych, w konsekwencji powodują duże obciążenie kosztami bezpośrednimi i pośrednimi dla społeczeństw poszczególnych krajów. *Światowa Organizacja Zdrowia prowadzi wiele kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania tym negatywnym zjawiskom. Podobnie środowiska naukowe w wielu krajach, obok badań neurobiologicznych ukierunkowanych na poznanie przyczyn zaburzeń psy-*

chicznych, rozwijają szerokie inicjatywy w celu oceny epidemiologicznej i wypracowania metod prewencji tych niewątpliwie – w dużej mierze generowanych cywilizacyjnie zaburzeń – podkreślał prof. Kiejna.

Prof. Norman Sartorius w swoim wykładzie wprowadzającym przedstawił wyzwania, jakie stoją przed ochroną zdrowia psychicznego. Graham Thornicroft skupił się na zdrowiu psychicznym w ujęciu holistycznym. Cyril Höschl, jako wybitny przedstawiciel nurtu biologicznego w psychiatrii, zaprezentował inspirujący wykład dotyczący wzajemnych koneksji między sztuką a neurobiologią.

Należy dodać, że 4th YPNM była poprzedzona trzydniowym kursem (*Leadership Course*) dla kilkunastu uczestników z zagranicy i z Polski, zor-

ganizowanym i finansowanym przez prof. Sartoriusa i prowadzonym wspólnie z prof. Thornicroftem.

4. Międzynarodowa Konferencja Młodych Psychiatrów była dużym wyzwaniem pod względem organizacyjnym, z którym doskonale poradziła sobie dr Dorota Frydecka z Katedry i Kliniki Psychiatrii UMW oraz zespół młodych współpracowników, głównie doktorantów UMW.

Niejednokrotnie uczestnicy powtarzali, że najcenniejszym elementem cyklicznie organizowanych spotkań Stowarzyszenia Młodych Psychiatrów są zawierane przyjaźnie, będące motywacją do dalszego rozwoju osobistego i zawodowego.

W pierwszym dniu konferencji, podczas spotkania w sali recepcyjnej Ratusza, w imieniu prezydenta m. Wrocławia Rafała Dutkiewicza, uczestników powitał prof. Tadeusz Luty, natomiast w imieniu JM Rektora UMW we Wrocławiu prof. Marka Ziętka – prorektor prof. Zygmunt Grzebieniak. W części artystycznej uczestnicy mieli okazję wysłuchać koncertu śpiewaczki operowej Doroty Kiszakiewicz-Przybysz (zarazem doktorantki w Katedrze Psychiatrii UMW), która swoim głosem oczarowała gości.

Oprócz wielu inspirujących wykładów nie zabrakło miejsca na spotkania towarzyskie. Uwieńczeniem była impreza muzyczno-taneczna w Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej.

Następne spotkanie YPNM odbędzie się w 2015 r. w Atenach.

(fot. P. Golusik i T. Walów)

Projekt „**Biodegradowalne wyroby włókniste**”, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007–2013, Priorytet 1. Badania i rozwój nowoczesnych technologii, Działanie 1.3. Wsparcie projektów B+R na rzecz przedsiębiorców realizowanych przez jednostki naukowe, Poddziałanie 1.3.1 Projekty rozwojowe. Numer projektu: **POIG.01.03.01-00-007/08-00**.
Data zawarcia umowy o dofinansowanie: **15.12.2008 r.**

20 marca 2014 r. we Wrocławiu odbyła się konferencja: „Biodegradowalne wyroby włókniste dla medycyny”. Spotkanie zorganizował Wrocławski Uniwersytet Medyczny w ramach projektu „Biodegradowalne wyroby włókniste” – Biogratex. Skupiło ono gości oraz wykonawców wielozadaniowego projektu realizowanego we współpracy licznych ośrodków naukowo-badawczych. Lider przedsięwzięcia – Polska Platforma Technologiczna, reprezentowana przez Wydział Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów, Katedrę Fizyki Włókna i Metrologii Włókienniczej Politechniki Łódzkiej wraz z innymi, prezentowała cele komercjalizacyjne i dotychczasowe osiągnięcia projektu. Projekt ten miał na celu opracowanie nowych technologii i wyrobów włóknistych opartych na biodegradowalnych polimerach na bazie PLA, kopolimeru PLAGA i PLAGA z PHB do celów

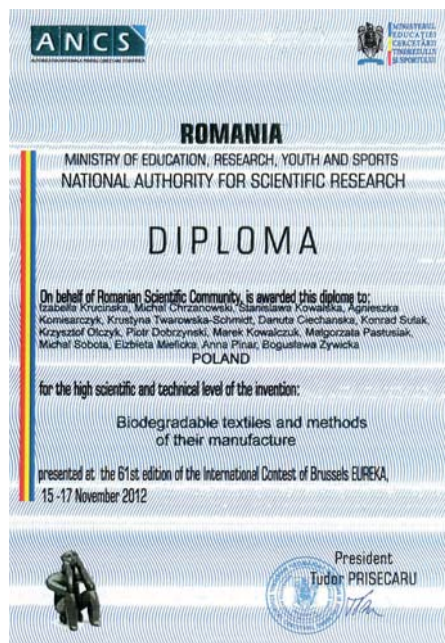

higienicznych, rolniczych i medycznych. Te wyspecjalizowane biodegradowalne wyroby włókniste, poza pełnieniem funkcji użytkowych, są nowoczesnym wyrobem medycznym, produktem nieobciążającym środowisko naturalne.

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu od 2009 r. uczestniczył w realizacji projektu „Biogratex” w charakterze partnera. Jednostką realizującą zadania badawcze uczelni dla segmentu wyrobów medycznych jest Zakład Chirurgii Eksperymentalnej i Badania Biomateriałów, ul. Poniatowskiego 2, 50-326 Wrocław. Kierownikiem projektu jest dr Bogusława Żywicka, a kierownikiem administracyjnego zespołu zarządzającego jest mgr Teresa Bęc. Zadania badawcze Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w ramach projektu „Biogratex” obejmowały cykl badań i kompleksową ewaluację biouzgodności dla wyselekcjonowanych opatrunkowych na bazie PLA oraz implantowanych wyrobów medycznych, tj. nici chirurgicznych i wszczepów dokostnych na bazie PLAGA.

Prezentowane podczas konferencji wystąpienia obejmowały m.in. wy-

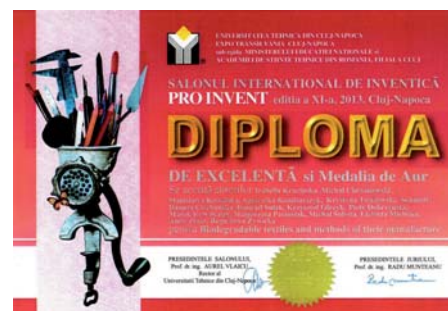
niki badań opatrunków dotyczące: działania cytotoksycznego i hemolizującego *in vitro* oraz uczulającego i drażniącego, a także wyniki badań nici chirurgicznych i wszczepów dokostnych: oddziaływania cytotoksycznego, genotoksycznego *in vitro*, alergienności oraz miejscowego skutku poimplantacyjnego i układowej toksyczności chronicznej.

Opracowane technologie oraz wytworzone w projekcie innowacyjne prototypy wyrobów medycznych z włókien z kopolimeru laktydu i glikolidu, tj. biodegradowalne materiały szewne oraz innowacyjne produkty medyczne w postaci włókninowych implantów dokostnych, zawierających w swojej strukturze

czynniki wzrostu tkanki kostnej, zostały docenione i wyróżnione przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz na licznych Międzynarodowych Targach Innowacyjnych Technologii, m.in.:

- srebrny medal – Geneva Invention,
- nagroda specjalna przyznana przez First Institute Inventors and Researchers I.R. IRAN,
- złoty medal Brussels Eureka,
- złoty medal za wysoki poziom naukowy i techniczny wynalazku przyznany przez Ministerstwo Edukacji, Badań, Młodzieży i Sportu w Rumunii,
- nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

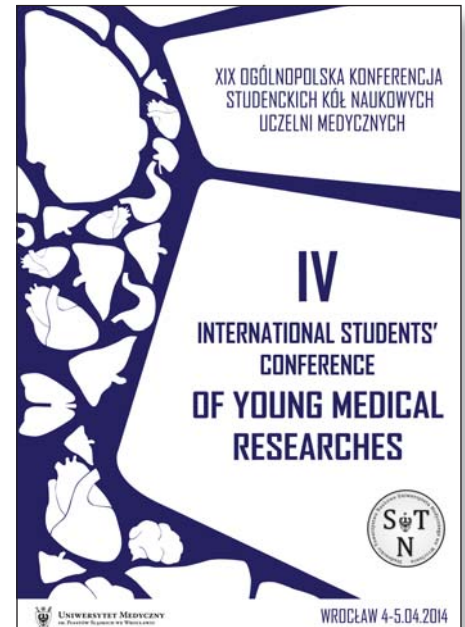
Święto młodych naukowców

W dniach 4–5 kwietnia br. w budynku Farmacji Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu odbyła się IV Międzynarodowa Studencka Konferencja Naukowa Młodych Naukowców oraz XIX Ogólnopolska Konferencja Studenckich Kół Naukowych Uczelni Medycznych.

W tym roku organizatorzy przygotowali 12 sesji naukowych, w tym 5 w języku angielskim: internistyczną, hematologiczno-onkologiczną, neurologiczno-radiologiczną, *case report* oraz interdyscyplinarną sesję plakatową, a także 7 w języku polskim: zabiegową, pediatrię, chorób zakaźnych, nauk podstawowych, stomatologiczną, farmaceutyczną oraz zdrowia publicznego i medycyny społecznej. Dodatkowo na młodych medyków czekały warsztaty szcucia chirurgicznego, praktyczne warsztaty z zakresu podstawowych zabiegów resuscytacyjnych oraz wiele innych atrakcji. Największym zainteresowa-

niem cieszyła się sesja case report, do której zgłoszono ponad 40 prac. Struktura prac case report jest inna od pozostałych, daje możliwość wskazania praktycznego zastosowania medycznych nowinek, na przykładach historii leczenia pacjentów cierpiących na rzadkie choroby lub ciężkich przypadków – podkreśla Łukasz Gojny, przewodniczący Studenckiego Towarzystwa Naukowego UMW.

Łącznie zgłoszono około 250 prac naukowych, w tym kilka innowacyjnych rozwiązań. Już w momencie zgłaszania abstraktów zauważyliśmy ciekawe prace. Dla przykładu grupa studentów zaprezentowała aplikację dla chorych na cukrzycę, która przelicza kalorie oraz alarmowała o stanie zagrożenia. Prezentowane podczas konferencji prace wskazują kierunek rozwoju współczesnej medycyny. Chciałbym, aby autorzy najciekawszych zdecydowali się je opublikować – mówi Łukasz Gojny.

Kluczowym punktem konferencji była uroczysta inauguracja z udziałem JM Rektora prof. Marka Ziętka, władz uczelni oraz przedstawicieli patronów honorowych. W tym roku oficjalne otwarcie odbyło się w Auli Leopoldyna Uniwersytetu Wrocławskiego. Uroczystość uświetnił występ Chóru Medici Cantantes Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, pod przewodnictwem dr hab. Agnieszki Franków-Żelazny. W trak-

Nagrodę dla najlepszego SKN w roku akademickim 2012/2013 odbiera jego przewodnicząca Katarzyna Miśkiewicz (fot. A. Zadrzywlski)

cie oficjalnego otwarcia ogłoszono wyniki rankingu Studenckich Kół Naukowych roku akademickiego 2012/2013. Najlepszym okazało się SKN przy Katedrze i Klinice Pediatrii i Chorób Infekcyjnych, którego opiekunem jest dr n.med. Ernest Kuchar. Nagrodę odebrała przewodnicząca SKN, Katarzyna Miśkiewicz. Organizatorzy zaaranżowali również spotkanie towarzyskie, w czasie którego toczyły się liczne kulturalne dyskusje naukowe.

W tym roku organizatorzy zadba- li również o wydarzenia towarzy- szące konferencji. Przygotowano wiele warsztatów, w czasie których uczestnicy konferencji mogli szko- lić swoje umiejętności praktyczne. Szybie chirurgiczne, chirurgia la- paroskopowa, diagnostyka stawu skroniowo-żuchwowego, okulisty- ka, czy pierwsza pomoc to tylko kilka z proponowanych tematów zajęć, które cieszyły się dużym za- interesowaniem. Po oficjalnym za- kończeniu konferencji, w sobotni wieczór wszyscy jej uczestnicy, jak i członkowie STN i studenci UMW zostali zaproszeni na koncert roc- kowego zespołu „Trzynasta w Samo Południe”, którego członkiem jest student III roku Wydziału Lekar- sko-Stomatologicznego, Amade- usz Kuzniarski. Zespół odnosi wiele sukcesów na krajowej scenie muzyki rozrywkowej, bierze udział w popularnym programie telewi- zyjnym. Była to kolejna znakomita okazja do promocji naszej uczelni i wskazania, że studenci UMW są wszechstronnie uzdolnieni.

W konferencji wzięło udział około 650 osób, w tym około 200 uczestników spoza Wrocławia. *Je- steśmy otwarci na zagranicznych uczestników. Przybyli do nas stu- denci pochodzący z Ukrainy i Ru- munii, jak również szerokie grono*

osób studiujących w Polsce w ra- mach English Division. Mam na- dzieję, że z roku na rok będziemy gościć coraz więcej obcokrajowców – podkreśla przewodniczący STN.

Konferencja Studenckiego To- warzystwa Naukowego UMW nie odbyłaby się, gdyby nie wsparcie licznych sponsorów. Organizato- rzy kierują słowa podziękowania do prezesa Dolnośląskiej Izby Le- karskiej – Jacka Chodorskiego oraz Prezesa Dolnośląskiej Izby Apte- karskiej – Piotra Bohatera, którzy objęli Konferencję Patronatem Honorowym oraz udzielili wspar- cia organizatorom. Szczególne po- dziękowania należą się Katarzynie Lenczewskiej – Marketing Direc- tor Easter Europe z wydawnic- twa Elsevier Urban&Partner oraz Krzysztofowi Nowakowi – Preze- sowi Zakładu Zielańskiego „KA- WON – HURT” Nowak sp.j. Kon- ferencję wsparli liczni sponsorzy: Carestream Dental, Hasco-Lek, Optident Digital Dental Solutions, portal dlastudenta.pl, Restauracja Fratelli, Terapia – Miesięcznik Le- karzy i Farmaceutów, wydawnictwo Termedia, wydawnictwo Czelej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, wydawnictwo Medipage, wydaw- nictwo MedPharm Polska, Wy- dawnictwo Medycyna Praktyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN.

Znaczącą rolę odegrały komi- sje naukowe, które oceniały prace konkursowe. *Bardzo dziękujemy kadrze naukowej UMW, która po- święciła swój wolny czas, aby w ten weekend ocenić pracę młodych na- ukowców. Ich wkład w realizację przedsięwzięcia jest nieoceniony. W szczególności dziękuję Pełno- mocnikowi Rektora ds. ITS i STN, pani profesor Agnieszce Hałoń za pomoc i wsparcie udzielane Za- rządowi STN na każdym etapie przygotowań i podczas Konferencji* – zaznacza Łukasz Gojny.

Konferencja była objęta Patrona- tem Honorowym: Prezydenta Mia- sta Wrocławia, Rektora Uniwersy- tetu Medycznego we Wrocławiu, Dolnośląskiej Izby Lekarskiej oraz Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej.

Organizatorzy Konferencji i Pełnomocnik Rektora ds. ITS i STN prof. dr. hab. Agnieszka Hałoń (fot. A. Zadrzywlski)

Sprawozdanie z Konferencji „Niepłodność – wyzwanie XXI wieku”

7 marca 2014 r. w sali wykładowej Katedry i Kliniki Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami odbyła się konferencja „Niepłodność – wyzwanie XXI wieku”, zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Endokrynologii oraz Studenckie Koło Naukowe Ginekologii i Położnictwa, adresowana do studentów, młodych lekarzy oraz osób zainteresowanych tematyką niepłodności. Patronat nad spotkaniem objęli JM Rektor Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu prof. dr hab. Marek Ziętek oraz Studenckie Towarzystwo Naukowe UMW. Mieliśmy zaszczyt gościć Prorektora ds. Dydaktyki prof. dr hab. Michała Jelenia. Komitet Naukowy Konferencji reprezentowali: prof. dr hab. Zygmunt Zdrojewicz, prof. dr hab. Bożena Bidzińska-Speichert, dr hab. Jerzy Florjański, dr Aleksandra Jawiarczyk-Przybyłowska. Konferencja spotkała się z dużym zainteresowaniem, wzięło w niej udział około 150 osób.

Po oficjalnym otwarciu konferencji głos zabrał Kierownik II Katedry i Kliniki Ginekologii i Położnictwa prof. dr hab. Mariusz Zimmer. W swojej wypowiedzi podkreślił, że obecnie problem niepłodności dotyczy w takim samym stopniu kobiet i mężczyzn. Uwypuklił znaczenie zorganizowanej konferencji, wynikające z wagi problemu. Następnie dr Aleksandra Jawiarczyk-Przybyłowska odczytała list od kierownika Katedry i Kliniki Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami prof. dr hab. Marka Bolanowskiego, który nie mógł uczestniczyć w spotkaniu. Prof. dr hab. Zygmunt Zdrojewicz wygłosił wykład inauguracyjny „Otyłość a zachowania seksualne”, po którym rozwinęła się żywa dyskusja na temat wpływu użytkowania telefonów komórkowych na potencjał rozrodczy zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Po niezwykle interesującym przedstawieniu zagadnienia, członkowie Studenckiego Koła Naukowego Endokrynologii zaprezentowali kolejno tematy: „Niepłodność jako problem medyczny i socjoekonomiczny” (A. Słówek, M. Lachowski), „Jak poprawić swoją płodność? Wpływ stylu życia na potencjał reprodukcyjny” (J. Herdzik, J. Maciaszek), „Gdy problem leży po jego stronie – diagnostyka i leczenie niepłodności męskiej” (A. Świącicka, J. Jercha), „Gdy problem leży po jej stronie – podejście do pacjentki z niewydolnością jajników” (U. Tumilewicz, M. Słowik). Następnie członkowie Studenckiego Koła Naukowego Ginekologii i Położnictwa przedstawili tematy: „Gdy inne metody zawodzą – o tech-

nikach wspomaganego rozrodu” (L. Strubel), „Lokata na przyszłość: zabezpieczenie płodności” (M. Jaroch), „Kontrowersje dotyczące leczenia niepłodności” (K. Stępiński). Na zakończenie Konferencji dr hab. Jerzy Florjański podzielił się cennymi uwagami odnośnie omawianych zagadnień. W czasie przerwy uczestnicy mogli skorzystać z poczęstunku zorganizowanego przez firmę Novartis. Ostatnim punktem programu było losowanie książek wśród uczestników konferencji, ufundowanych przez wydawnictwo Elsevier.

Mamy nadzieję, że konferencja, która się odbyła będzie początkiem cyklicznych spotkań, które w przyszłości zaowocują rozszerzeniem współpracy między specjalistami zajmującymi się problematyką niepłodności. Tak duży odzew ze strony studentów, przychyłność kierowników klinik oraz władz uczelni sprawiły, że planujemy już kolejne, interdyscyplinarne konferencje.

(Zdjęcia: Sławomir Przybyłowski)

Nominacje profesorskie

26 marca 2014 r. Prezydent RP Bronisław Komorowski wręczył akty nominacyjne nauczycielom akademickim oraz pracownikom nauki i sztuki. W gronie wrocławskich naukowców znaleźli się pracownicy naszej Uczelni. Nominacje profesorskie nauk medycznych otrzymali: Piotr Dzięgiel, Krzysztof Kałwak oraz Lesław Zub.

Prof. dr hab. Piotr Dzięgiel

Prof. dr hab. Piotr Dzięgiel w 1991 r. ukończył z wyróżnieniem studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu. Następnie rozpoczął pracę oraz specjalizację w Zakładzie Patomorfologii Dolnośląskiego Centrum Onkologii we Wrocławiu. W 1994 r. wygrał konkurs na stanowisko asystenta w Katedrze i Zakładzie Higieny AM we Wrocławiu, kierowanej ówczesnie przez prof. Zbigniewa Jethona. Również w 1994 r. uzyskał I stopień specjalizacji z patomorfologii, do której się przygotowywał w Zakładzie Ana-

tomii Patologicznej AM, kierowanej przez prof. Jerzego Rabczyńskiego. W tym czasie odbywał liczne staże krajowe, dotyczące głównie zagadnień związanych z histopatologiczną diagnostyką onkologiczną. Zwiększeniem dotychczasowej pracy badawczej, prowadzonej w Katedrze i Zakładzie Higieny, skupiającej się na tematyce roli melatoniny (hormonu szyszynki) w chorobach nowotworowych, była obroniona w 1999 r. praca doktorska pt. *Rola egzogennej melatoniny podczas kardiotoksycznego działania dauno- i doksorubicyny na mięsień sercowy szczura*. Promotorem rozprawy był prof. Zbigniew Jethon. Eksperymenty stanowiące jej treść były realizowane także w Zakładzie Anatomii Patologicznej AM przy wydatnej pomocy prof. Jerzego Rabczyńskiego. Podjęty temat badań okazał się nowatorski i zaowocował cyklem publikacji w prestiżowym czasopiśmie *Journal of Pineal Research* (2002, 2003). Badania zostały również zauważone w krajowych oraz międzynarodowych gremiach naukowych, czego efektem była m.in. I nagroda za Zjeździe Polskiego Towarzystwa Onkologicznego w Gdańsku (1998), a także Indywidualna Nagroda Ministra Zdrowia (2003). W 2004 r. na zaproszenie, wtedy adiunkta Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii AM dr. Piotra Dzięgiela, przyjechał do Wrocławia prof. Russel J. Reiter z Uniwersytetu w Teksasie, redaktor naczelny wspomnianego *Journal of Pineal Research*.

Prof. Piotr Dzięgiel w 2000 r. (po przeniesieniu) rozpoczął pracę w Katedrze i Zakładzie Histologii i Em-

briologii, której kierownikiem był prof. Maciej Zabel. W 2005 r. uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych z zakresu medycyny na podstawie dorobku naukowego oraz przedstawionej rozprawy habilitacyjnej pt.: *Rola ekspresji metalotioneiny (MT) w komórkach różnych typów nowotworów*. 1 marca 2007 r. po wygraniu konkursu, został powołany przez JM Rektora AM we Wrocławiu do pełnienia funkcji kierownika Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii (po rezygnacji z tej funkcji poprzedniego kierownika prof. Macieja Zabła, który objął kierownictwo bliźniaczej katedry na UM w Poznaniu).

Od 2000 r., po przejściu na stanowisko adiunkta do Katedry i Zakładu Histologii, działalność naukowo-badawcza oraz organizacyjna, prowadzona przez prof. Piotra Dzięgiela pod kierownictwem i z nieocenioną pomocą prof. Macieja Zabła, zaowocowała licznymi, znaczącymi sukcesami. Osiągnięte rezultaty badań były publikowane w prestiżowych czasopismach naukowych (m.in. w: *Exp. Toxicol. Pathol.*, *J. Pineal Res.*, *Appl Immunohistochem.*, *Mol. Morphol.*, *Virchows Arch.*, *Histol. Histopathol.*, *Anticancer Res.*, *Br. J. Cancer*, *Eur. J. Appl. Physiol.*, *In Vivo*), a także nagradzane: zespołowa nagroda Ministra Zdrowia (2006), liczne nagrody JM Rektora AM (2000, 2004, 2006–2012).

W latach 2005–2008, prof. Piotr Dzięgiel odbywał staże naukowe w ośrodkach współpracujących z Katedrą i Zakładem Histologii i Embriologii AM we Wrocławiu. W 2005,

2007–2008 r. w Instytucie Patologii im. Rudolfa Virchowa w Berlinie (Institut für Pathologie Rudolf-Virchow-Hause), a w 2006 r. na Uniwersytecie w Padwie (Laboratory of Applied Myology, CNR Institute of Neuroscience, Unit for Neuromuscular Biology and Physiopathology).

Wszystkie osiągnięcia oraz intensywna działalność naukowo-badawcza mogła być realizowana dzięki stworzeniu odpowiedniego zaplecza lokalowo-aparaturowego w Katedrze i Zakładzie Histologii i Embriologii. Remonty pomieszczeń laboratoryjnych oraz inwestycje aparaturowe zostały zapoczątkowane przez poprzedniego kierownika katedry – prof. Macieja Zabla, a prof. Piotr Dzięgiel czynnie uczestniczył w ww. pracach, pełniąc rolę nieformalnego zastępcy. W tamtym okresie (2004–2007) zostały wyremontowane i przystosowane pomieszczenia poddasza budynku Collegium Anatomicum na kompleks pracowni biologii molekularnej, wyposażonej w nowoczesny sprzęt do badań. W przyziemiu budynku, po gruntownej przebudowie oraz po zakupie mikroskopu elektronowego nowej generacji, stworzono jedyną w UMW pracownię badań ultrastrukturalnych. Prowadzone są w niej nie tylko eksperymenty naukowe, ale także bieżąca diagnostyka, głównie przy współpracy z Katedrą i Kliniką Reumatologii i Chorób Wewnętrznych UMW. Już po 2007 r.

(kiedy kierownictwo katedry objął prof. Piotr Dzięgiel) wyremontowano parterową część zakładu, mieszczącą sekretariat oraz głównie pomieszczenia biurowe, starając się zachować zabytkowy charakter wnętrza sprzed ponad 120 lat.

W następnych etapach modernizacji zakładu utworzono nową pracownię histologii, pracownię mikrodyssekcji laserowej oraz cytometrii przepływowej. Wszystkie inwestycje zarówno budowlane, jak i aparaturowe były możliwe do zrealizowania dzięki funduszom MNiSW, o które starali się obydwaj kierownicy: prof. Maciej Zabel oraz prof. Piotr Dzięgiel. Obecnie Katedra i Zakład Histologii i Embriologii należy do najnowocześniejszych jednostek tego typu nie tylko w Polsce, ale również na świecie. Efektem zmian, jakie w ostatnich 10 latach zaszły w Katedrze i Zakładzie Histologii i Embriologii jest fakt, że od wielu lat placówka ta zajmuje czołowe miejsca w uczelnianych rankingach punktacji działalności naukowej.

Działalność naukowa i organizacyjna prof. Piotra Dzięgiela przełożyła się na wymierne osiągnięcia. Prof. Piotr Dzięgiel był kierownikiem trzech projektów badawczych MNiSW (dotyczących badań nad guzami tkanek miękkich oraz czerniakiem) w latach 2003–2010 oraz jest kierownikiem 2 projektów NCN (badania nad rakiem gruczołu sutkowego i nie-

drobnokomórkowym rakiem płuc: 2011–2015. Jest również kierownikiem 2 zadań w ramach projektów POIG: WCB EIT+ *Zaawansowana diagnostyka chorób nowotworowych* oraz WROVASC *Badanie angiogenezy oraz limfangiogenezy w guzach pierwotnych i przerzutach nowotworowych*. Dorobek naukowy prof. Piotra Dzięgiela to: 218 pełnotekstowych prac o łącznym IF = 209 (Indeks Hirscha H = 16; łączna liczba cytowań bez autocytowań 707), kilka rozdziałów w monografiach anglo- i polskojęzycznych, 5 zgłoszeń patentowych, 256 streszczeń zjazdowych. Jest także promotorem w 6 zakończonych przewodach doktorskich.

Prof. Piotr Dzięgiel jest: prezesem Polskiego Towarzystwa Histochemików i Cytochemików (od 2010); członkiem Komitetu Cytobiologii PAN (od 2011); wiceprzewodniczącym Komisji Inżynierii Biomedycznej PAN we Wrocławiu (od 2009); członkiem kolegiów redakcyjnych: *Folia Histochemica et Cytobiologica*; *World Journal of Methodology*; *International Journal of Chronic Diseases*; *Advances in Clinical and Experimental Medicine*. W latach 2008–2010 był członkiem paneli recenzentkich projektów finansowanych przez MNiSW, a w latach 2011–2012 zespołów ekspertów NCN w panelu Nauk o Życiu. Wielokrotnie był recenzentem oceniającym wnioski FNP.

Prof. dr hab. Krzysztof Kałwak

Prof. dr hab. Krzysztof Kałwak urodził się 10 października 1969 r. we Wrocławiu. Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu ukończył z wyróżnieniem w 1995 r., uzyskując dyplom lekarza medycyny. W czasie studiów odbył praktyki studenckie na Oddziale Onkologiczno-Hematologicznym Klinikum Grosshadern Ludwig-Maximilians-Universität w Monachium (Niemcy), a na przełomie 1993/1994 r. 6-miesięczny staż w ww. Klinice.

Po ukończeniu obowiązkowych staży podyplomowych rozpoczął w 1996 r. studia doktoranckie z zakresu hematologii dziecięcej w Kli-

nice Hematologii i Chorób Rozrostowych Dzieci AM we Wrocławiu. Był głównym wykonawcą grantu promotorskiego KBN, który zaowocował obroną w 2000 r. pracy doktorskiej pt. *Wczesna i późna rekonstytucja immunologiczna u dzieci po przeszczepieniu komórek układu krwiotwórczego z uwzględnieniem immunomodulacji i immunoterapii*. Promotorem pracy była prof. dr hab. Janina Bogusławska-Jaworska.

W 1997 i 1998 r. przebywał na krótkich stypendiach w Tybindze i Ulm (Niemcy). Pobytu te zaowocowały wdrożeniem w Klinikę programu przeszczepiania u dzieci z ciężkimi wrodzonymi niedoborami odporno-

ści oraz programu pozytywnej selekcji komórek macierzystych w układzie haploidentycznym.

W kwietniu 1998 r. został asystentem w Klinice Hematologii i Chorób Rozrostowych Dzieci (późniejsza Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej). W latach 2003–2008 pracował na stanowisku adiunkta, a od 2008 r. do dzisiaj – na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

W latach 2002–2005 był kierownikiem grantu KBN dotyczącego badań nad potencjałem immunologicznym komórek CIK w aspekcie immunoterapii adoptywnej u dzieci po autotransplantacji komórek hematopoetycznych. Temat ten stał się jednym z kilku elementów rozprawy habilitacyjnej opublikowanej w 2005 r. Stopień doktora habilitowanego otrzymał w 2006 r. na podstawie dorobku i pracy pt. *Wybrane zagadnienia z immunologii okresu poprzyszczepowego u dzieci poddanych transplantacji komórek hematopoetycznych*.

Jest specjalistą pediatrii, immunologii klinicznej, transplantologii klinicznej oraz onkologii i hematologii dziecięcej.

Obecnie w Klinice pełni funkcję jednego z trzech zastępców kierownika Kliniki oraz współprowadzi największy w Polsce dziecięcy Oddział Transplantacji Szpiku. Jest koordynatorem krajowym ds. transplantacji wrodzonych niedoborów odporności oraz leczenia przewlekłej białaczki szpikowej u dzieci, a w Klinice pełni funkcję koordynatora ds. przeszczepień szpiku od dawców niespokrewnionych oraz ds. immunoterapii potransplantacyjnej. Jest ponadto członkiem EBMT Working Party for Inborn Errors oraz Severe Congenital Neutropenia International Registry.

Dorobek naukowy profesora obejmuje 113 opublikowanych prac oraz 300 komunikatów zjazdowych. Cały dorobek został oceniony na 792,5 punkta i IF za pełne prace 107,666. Publikacje prof. Kałwaka były cytowane ponad 500 razy, a jego współczynnik H (indeks Hirscha wg Web of Science) wynosi obecnie 12.

Prace przedstawiał na zjazdach krajowych i zagranicznych, m.in. na zjazdach ASH (American Society of Hematology), ASBMT (American Society for Blood and Marrow Transplantation), EBMT (European Group for Blood and Marrow Transplantation), ICI (International Congress on Immunology) czy ESID (European Society for Immunodeficiencies).

Najważniejsze kierunki pracy badawczej prof. Kałwaka to:

- 1) analiza odnowy immunologicznej (w tym funkcji grasicy) po auto- i allotransplantacji komórek hematopoetycznych u dzieci i jej wpływ na reaktywację infekcji wirusowych;
- 2) immunoterapia adoptywna z zastosowaniem infuzji limfocytów dawcy lub komórek CIK (cytokine-induced killer cells);
- 3) optymalizacja warunków transplantacji komórek hematopoetycznych od dawców niespokrewnionych zgodnych lub częściowo zgodnych w układzie HLA z zastosowaniem T-deplecji *in vivo*;
- 4) optymalizacja diagnostyki i leczenia wrodzonych niedoborów odporności u dzieci;
- 5) stworzenie programu przeszczepiania komórek hematopoetycznych w chorobach metabolicznych oraz zespołach łamliwości chromosomalnych;
- 6) optymalizacja diagnostyki i leczenia inwazyjnych zakażeń grzybiczych po transplantacji komórek krwiotwórczych.

Jednym z największych osiągnięć prof. Kałwaka jest szczegółowa analiza przeszczepień od częściowo zgodnych w HLA dawców niespokrewnionych, której owocem była publikacja w prestiżowym amerykańskim czasopiśmie transplantacyjnym *Biology of Blood and Marrow Transplant* oraz liczne prezentacje na zjazdach zagranicznych EBMT czy ASBMT/CIBMTR. W pracy wykazano, na dużej liczbie dzieci opierając się na analizie wieloczynnikowej, że większa liczba przeszczepionych komórek macierzystych oraz limfocytów T w materiale przeszczepowym od dawców niespokrewnionych sprzyja

przeżyciu pacjentów. Rodzaj materiału przeszczepowego (szpik lub krew obwodowa) także nie ma wpływu na wystąpienie ciężkiej postaci GvHD. Te nowatorskie, choć nieco kontrowersyjne odkrycia, zostały później potwierdzone w jedno- i wieloosrodkowych badaniach amerykańskich. Analiza potwierdziła także wcześniejsze doniesienia ośrodka z Pragi na temat możliwości skutecznego wykonania przeszczepienia u dzieci od dawcy niespokrewnionego zgodnego w mniej niż 9/10 alleli HLA. Nowatorskim wnioskiem było uznanie 2 niezgodności w układzie HLA pary biorca–dawca niespokrewniony jako akceptowalne pod warunkiem niezgodności maksymalnie w 2 allelach lub 1 allelu i 1 antygenie, ale nigdy w 2 antygenach.

Prof. Kałwak był kierownikiem lub wykonawcą 9 grantów KBN/MNiSzW/NCN i 9 grantów uczelnianych. Otrzymał 2 nagrody Ministra Zdrowia: indywidualną i zespołową oraz 5 nagród JM Rektora, w tym 3 indywidualne.

Ma żonę i dwoje dzieci w wieku 14 i 10 lat. W styczniu 2014 r. uczestniczył jako lekarz w wyprawie „Szpik na szczyt”, w czasie której biorcy i dawcy szpiku zdobyli najwyższy szczyt Afryki – Kilimandżaro. Jego hobby to: turystyka górską z elementami wspinaczki, narciarstwo i tenis. Jest wiernym kibicem wrocławskich klubów sportowych: Sparty, Impelu i Śląska.

Od 2001 r. prof. Kałwak jest opiekunem Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej. Od 2006 r. jest wiceprezsem ds. medycznych Zarządu Fundacji na Ratunek Dzieciom z Chorobą Nowotworową. Czynnie uczestniczy w tworzeniu projektu wykonawczego nowej siedziby Kliniki „Przylądek Nadziei”. W 2011 r. został wybrany na członka Zarządu Polskiej Federacji Ośrodków Transplantacji Szpiku (PFOTS).

W maju 2012 r. został wybrany przez Radę Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego UMW na stanowisko Prodziekana ds. rozwoju wydziału w kadencji 2012–2016.

Prof. dr hab. Lesław Wojciech Zub w 1975 r. ukończył studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu. Od 1977 r. pracuje w Klinice Neurochirurgii. W 1980 r. uzyskał specjalizację I stopnia z chirurgii ogólnej, w 1984 r. specjalizację II stopnia z neurochirurgii, a w czerwcu 1990 r. uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie pracy: *Nimodipina w zapobieganiu i leczeniu powikłań niedokrwiennych po krwotokach z tętniaków śródczaszkowych*.

Stopień doktora habilitowanego nauk medycznych został przyznany uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego w lutym 2000 r. na podstawie pracy *Znaczenie monitorowania ciśnienia śródczaszkowego (ICP) i ciśnienia perfuzyjnego mózgu (CPP) oraz prędkości przepływu krwi (TCD) dla wyników leczenia pacjentów po operacjach tętniaków mózgu*, a zatwierdzony został przez Centralną Komisję do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych we wrześniu 2000 r. W dniu 30 grudnia 2006 r. na podstawie decyzji Rady Wydziału Kształcenia Podyplomowego został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

W pierwszym okresie działalności naukowej – do uzyskania habilitacji (2000 r.) badania były skoncentrowane na leczeniu skurczu naczyniowego i zaburzeń przepływu mó-

zgowego u pacjentów po przebytych krwotoku podpajęczynówkowym z pękniętego tętniaka i leczenia skurczu naczyniowego po przebytych ciężkich urazach czaszkowo-mózgowych, zaburzeniach przepływu krwi po urazach czaszkowo-mózgowych. Zagadnieniu leczenia skurczu naczyniowego z użyciem nimodypiny była poświęcona rozprawa doktorska, w której autor dokonał szczegółowej analizy leczenia skurczu naczyniowego u pacjentów po przebytych krwotoku z pękniętego tętniaka mózgu z użyciem nimodypiny.

Kolejną grupą są prace dotyczące:

- Pacjentów po przebytych urazach czaszkowo-mózgowych. Jedną z metod leczenia operacyjnego pacjentów po przebytych ciężkim urazie czaszkowo-mózgowym po wyczerpaniu wszystkich metod farmakologicznych jest metoda polegająca na wykonaniu dużego odbarczenia kostno-twardówkowego, która znalazła szerokie zastosowanie w codziennej praktyce.
 - Leczenia pacjentów z przewlekłymi krwinkami podtwardówkowymi, zastosowaniu techniki leczenia operacyjnego krwinków przewlekłych za pomocą techniki trepanacji małotworkowej.
 - Zastosowaniu drenażu płuczącego z roztworem antybiotyków przez dreny założone do jamy czaszki. Zastosowanie drenażu płuczącego znacznie zmniejszyło odsetek groźnych powikłań infekcyjnych po urazach otwartych mózgu i jest stosowane z powodzeniem.
 - Zastosowania stabilizatorów wewnętrznych w pourazowych złamaniach kręgosłupa oraz w chorobach nowotworowych kręgosłupa.
 - Leczenia guzów oczodołu i urazów drażących do jamy czaszki przez oczodoły. W leczeniu tych schorzeń stosuje się kraniotomię czołowo-oczodołową, pozwalającą na wycięcie guzów oczodołu lub zaopatrzenie uszkodzeń pourazowych bez naruszenia gałki ocznej.
- Prof. L. Zub pierwszy wykonał tego typu zabieg w Klinice Neurochirurgii we Wrocławiu.

- Leczenia farmakologicznego pacjentów po przebytych ciężkich urazach czaszkowo-mózgowych. W leczeniu farmakologicznym zastosowano terapię barbituranową, polegającą na ciągłym wlewie dożylnym barbituranu o krótkim okresie działania. Stosowanie takiego leczenia zmniejsza ryzyko obrzęku mózgu.

Prof. L. Zub również w pracy habilitacyjnej kontynuował tematykę leczenia tętniaków mózgu. Praca dotyczyła intensywnego leczenia pacjentów po przebytych krwotoku podpajęczynówkowym opartego na monitorowaniu ciśnienia śródczaszkowego, ciśnienia perfuzyjnego mózgu oraz prędkości przepływu krwi.

Wykazał, że prowadzenie intensywnej terapii pacjentów po operacjach tętniaków wewnątrzczaszkowych, szczególnie w ciężkim stanie z rozległym krwotokiem podpajęczynówkowym, jak również z obecnością krwaka śródmózgowego oparte na ww. metodach monitorowania poprawia istotnie wyniki leczenia pacjentów.

Po uzyskaniu (2000 r.) stopnia doktora habilitowanego prace były ukie-

- runkowane w następujący sposób:
- Kontynuowanie prac związanych ze skurczem naczyniowym u pacjentów z pękniętym tętnakiem mózgu. Badania dotyczą przepływu mózgowego u pacjentów po przebytych krwotoku podpajęczynówkowym z pękniętym tętnakiem mózgu metodą dopplerowską. W pierwszej pracy analizowano zależność między wystąpieniem odległych deficytów niedokrwiennych i zmian przepływu w naczyniach mózgowych. W drugiej pracy porównywano wartości przepływu mózgowego również u pacjentów po krwotoku z tętniaka, operowanych w kolejnych trzech dniach po krwotoku. U wszystkich pacjentów stwierdzono podobne zmiany prędkości przepływu w naczyniach mózgowych, przy czym u pacjentów operowanych w trzeciej dobie zaburzenia przepływu były mniejsze i krócej się utrzymywały. Natomiast u pacjentów z bardzo rozległym krwotokiem operowanych w pierwszej dobie po krwotoku stwierdzono statystycznie

niższe wartości przepływu. Prace te zostały opublikowane w *Neurological Research*, a kolejna praca dotycząca zależności między szybkością przepływu w naczyniach mózgowych w badaniach wykonanych metodą dopplerowską a rozległością krwotoku po pęknięciu tętniaka mózgu została opublikowana w *Acta Neurochirurgica*.

- Badania dotyczące nowej metody diagnostyki i oceny hemodynamiki mózgowej oraz próba zdefiniowania jej przydatności w praktyce klinicznej. W niniejszym ujęciu informacje na temat wydolności i funkcjonowania autoregulacji (czy też mechanizmach regulacji) otrzymuje się, analizując dynamiczną synchronizację między chwilową fazą ciśnienia śródczaszkowego a chwilową fazą ciśnienia tętniczego mierzonych inwazyjnie.
- Zagadnienia związane z chorobą dyskową oraz dotyczące problemów opieki pielęgniarskiej po operacjach, poziomu wiedzy pacjentów na temat dyskopatii lędźwiowej, oceny efektywności leczenia przeciwbólowego we wczesnym okresie pooperacyjnym i badaniach dotyczących pooperacyjnego leczenia rehabilitacyjnego.

Współpracuje z wieloma Klinikami UMW: z Kliniką Neurologii, Zakładem Genetyki, Kliniką Chirurgii Szczękowej. W latach 1990–1996 pełnił funkcje adiunkta ds. dydaktyki, ponadto bierze udział w szkoleniu chirurgów, neurologów i laryngologów odbywających staże specjalizacyjne do egzaminów na II stopień specjalizacji, prowadził wykłady i ćwiczenia dla uczestników dwutygodniowych, corocznych kursów, organizowanych przez Cen-

trum Kształcenia Podyplomowego Lekarzy w Warszawie.

Odbył wiele kursów szkoleniowych w kraju i za granicą, w tym w 1981 r. tygodniowy kurs praktycznej mikrochirurgii w Mainzu (Niemcy) dający podstawy do rozpoczęcia wykonywania zabiegów techniką mikrochirurgiczną. W latach 1981–1987 uczestniczył pięciokrotnie w tygodniowych kursach organizowanych przez Europejską Federację Towarzystw Neurochirurgicznych (EANS) (Bratysława 1981, Verona 1982, Edynburg 1984, Saloniki 1985 i Wrocław 1987). Cykl kursów zakończył zdaniem w języku angielskim egzaminem przed Komisją EANS. Dwukrotnie brał udział w tygodniowych Kursach Neurochirurgii organizowanych przez Światowe Stowarzyszenie Towarzystw Neurochirurgicznych (WFNS), odbywających się w Hanowerze w latach 1997 i 1998. Uczestniczył aktywnie w 5 Światowych Kongresach Neurochirurgów w: Monachium, Amsterdamie, Sydney, Marrakeszu, Bostonie. Odbył zagraniczne staże naukowe w Klinice Neurochirurgii w Bratysławie w 1984 r. i w Klinice Neurochirurgii w Berlinie w 1997 r. oraz dwumiesięczne stypendium DAAD w Berlinie. Brał udział w kongresie Chirurgii Podstawy Czaszki w Hanowerze w 1987 r., będąc współautorem prezentowanej pracy dotyczącej leczenia operacyjnego guzów oczodołu drogą kraniotomii czołowo-oczodołowej.

Był promotorem trzech przewodów doktorskich, recenzentem sześciu obronionych przewodów doktorskich, w tym jednego przewodu przeprowadzanego w języku angielskim. Wielokrotnie był egzaminatorem doktorantów, oraz wielokrotnie członkiem komisji doktorskich. Dwukrotnie był

członkiem komisji przewodu habilitacyjnego. W 2000 r. był wiceprzewodniczącym Komitetu Organizacyjnego IX Sympozjum Sekcji Neuroortopedii Polskiego Towarzystwa Neurochirurgów odbytego w dniach 12–14 maja we Wrocławiu. W 2005 r. był wiceprzewodniczącym Kursu dla młodych neurochirurgów, tzw. Polski EANS, który odbył się w Dusznikach Zdroju z udziałem ponad 80 neurochirurgów.

W latach 1997–2000 i 2005–2009 pełnił funkcję przewodniczącego Dolnośląskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Neurochirurgów wchodząc w skład Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Neurochirurgów. W obecnej kadencji jest członkiem Komisji Rewizyjnej Zarządu Głównego. W latach 1999–2005 był członkiem Senackiej Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów oraz Wydziałowej Komisji Restrukturyzacyjnej. W latach 2008–2012 był Przewodniczącym Komisji Wyborczej Rady Wydziału Kształcenia Podyplomowego Lekarzy. W latach 2004–2008 był członkiem Uczelnianego Kolegium Elektorów, ponownie wybrany w bieżącej kadencji 2012–2016. W czerwcu 2009 r. był przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego z okazji 80. urodzin profesora Jerzego Wrońskiego. Prowadził uroczyste Nadzwyczajne Posiedzenie Polskiego Towarzystwa Neurochirurgów Polskich z udziałem licznych gości z kraju i zagranicy. Pięciokrotnie był członkiem Komitetu Naukowego Studenckich Kół Naukowych we Wrocławiu. Od października 1999 r. pełni funkcję zastępcy kierownika Kliniki. Posiada następujące odznaczenia: 2001 r. Złoty Krzyż Zasługi, 2006 r. Medal Komisji Edukacji Narodowej.

(fot. Adam Zadrzywiński)

Osiągnięcia

Ważne osiągnięcie pracownika Katedry Biofizyki naszej Uczelni – mgr. Łukasza Fajfrowskiego, fizyka, który wraz z kolegą dr. Maciejem Zapiórem otrzymali jako pierwsi wysokiej jakości obraz fotograficzny analemmy słonecznej metodą solarygraficzną. Trzy razy dziennie o tej samej godzinie przez cały rok (1.03.2013–1.03.2014) na jednym zdjęciu rejestrowano, w sposób zautomatyzowany, pozycję Słońca nad jednym z wrocławskich osiedli. Przedsięwzięcie zakończyło się sukcesem. Uzyskano 3 zdjęcia, na których widocznych jest w sumie 7 analemm. Jedna z tych fotografii została opublikowana na stronie NASA, w dziale APOD, czyli Astronomy Picture of the Day: <http://apod.nasa.gov/apod/ap140320.html>.

Bogdan Łazarkiewicz

Prof. dr hab. Stefan Koczorowski, kierownik Kliniki Chirurgii Ogólnej II

Klinika Chirurgii Ogólnej II korzeniami sięga kliniki prof. Wiktora Brossa. Powstała w styczniu 1972 r. w następstwie podziału II Katedry i Kliniki Chirurgicznej, kiedy tworzone Instytut Chirurgii. Kierownikiem został prof. Stefan Koczorowski, wieloletni współpracownik i przyjaciel prof. Wiktora Brossa, jeszcze z czasów lwowskich. Również obsada lekarska i pielęgniarska to ludzie z kliniki prof. W. Brossa. W Klinice Chirurgii Ogólnej II pod kierunkiem prof. Stefana Koczorowskiego pracowali m.in.: doc. dr hab. Otton Bader, doc. dr hab. Tomasz Cieszyński, doc. dr hab. Lesław Czarniecki, doc. dr hab. Józef Kalemba, doc. dr hab. Stefan Koźmiński, doc. dr hab. Bogdan Łazarkiewicz, dr n. med. Zygmunt Grzebieniak, dr n. med. Roman Witek, lek. Ryszard Maj i lek. Jacek Winowski.

Prof. S. Koczorowski już po II roku studiów jako wolontariusz został przydzielony do dr. Brossa w Klinice Lwowskiej prof. T. Ostrowskiego, gdzie po zakończeniu studiów rozpoczął pracę. Tu zaczęła się ich znajomość, współpraca i przyjaźń. W 1937 r. opublikowali wspólną pracę pt. „Badania doświadczalne nad przecukrzeniem krwi po urazach czaszki”. W 1938 r. prof. W. Bross uzyskał habilitację, a prof. S. Koczorowski obronił pracę doktorską. Razem też w 1944 r. utworzyli przyfrontowy szpital w Iwoniczu w sanatorium „Sanato”, udzielając pomocy chirurgicznej partyzantom, ludności cywilnej i żołnierzom zbliżającego się frontu wschodnie-

Zdjęcie prof. Stefana Koczorowskiego
z dedykacją dla doc. dr. hab. Bogdana Łazarkiewicza

go. Razem w 1946 r. organizowali Klinikę Chirurgiczną we Wrocławiu przy ul. Skłodowskiej-Curie, w której przepracowali do emerytury. Wiktor przewodził w operatywie, Stefan towarzyszył przyjacielowi we

wszystkich pionierskich zabiegach, biorąc na siebie później publikacje. Razem przeżywali zwycięstwa, ale były też i porażki. Każde niepowodzenie analizowali na posiedzeniach klinicznych, w czasie których prof. Koczorowski cytował wiadomości z najnowszego piśmiennictwa. Obaj nie lekceważyli przesądów. Prof. W. Bross po zgonie w okresie pionierskich, ciężkich operacji na sercu, które nie należały do rzadkości, „wierzył, że ten pierwszy pociągnie drugiego...” Prof. Koczorowski przestrzegał, iż przyjęcie kobiety na ostrym dyżurze jako pierwszego pacjenta wróży, że dyżur będzie bardzo ciężki ...

W czasie operacji zwężenia zastawki dwudzielnej serca wystąpiło groźne dla życia migotanie komór (1961). Seria bodźców z defibrylatora (własny prototyp kliniczny) zawiodła i życie chorej utrzymywać było jedynie przez bezpośredni masaż serca prawie przez 30 minut. Popatrzyli na siebie Wiktor i Stefan... Prof. S. Koczorowski zaproponował użycie silnego bodźca wprost z miejskiej sieci elektrycznej. Mimo ryzyka, doc. A. Aroński prowadzący narkozę natychmiast zrealizował propozycję, która okazała się zbawcza dla chorej. Ustało migotanie komór i serce podjęło prawidłową akcję. Wówczas

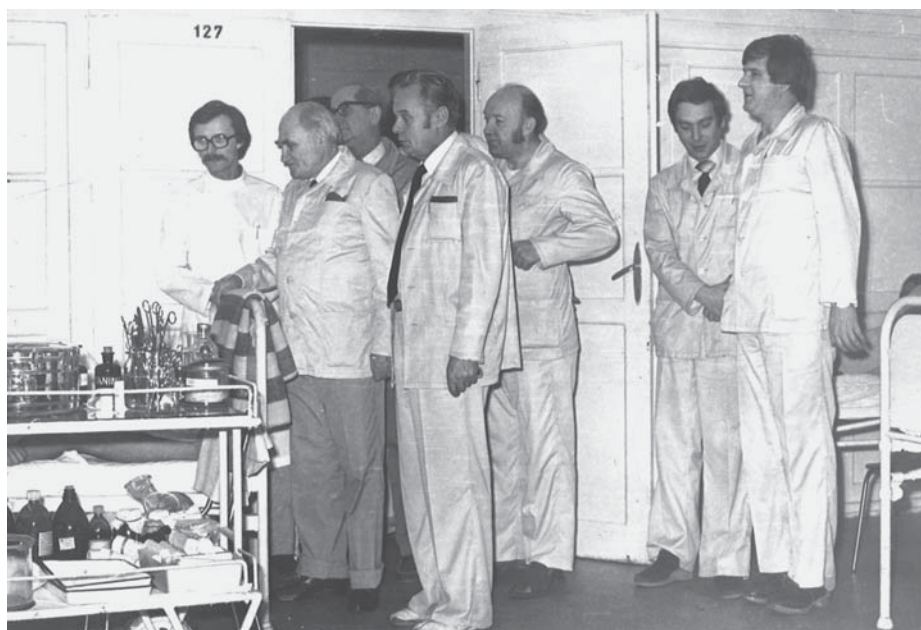

Prof. Stefan Koczorowski i jego następca prof. Bogdan Łazarkiewicz

można było dokonać skutecznej komisuromotomii i uratować życie pacjentki. Przyjaciele wspólnie operowali, pisali prace naukowe i wyjeżdżali na zmianę za granicę. Przyjacielska współpraca nie zawsze układała się sielankowo, bo jak mówi przysłowie, „kto się lubi, ten się czubi”. Gdy choleryk prof. Bross wybuchał, prof. Koczorowski, raczej spokojny, salwo-

wał się ucieczką do swego gabinetu. Po paru minutach narzekania prof. W. Bross posyłał kogoś z nas „niech pan przyprowadzi tu Koczora” (każdy miał ksywkę), „on na pewno się zaszył gdzieś w swoich czeluściach”. I znowu zaczynała się sielanka. Przyjaciele mieli też swoje określenia adekwatne do sytuacji. Prof. Bross na przykład, kiedy chciał nazwać kogoś idiotą, mówił: „Panie, Pan ma wzmożone samopoczucie”. Prof. Koczorowski często używał określenia „miej rozum, bądź rozsądny”. Była to dziwna, a równocześnie prawdziwa przyjaźń dwóch ludzi o podobnych życiorysach naukowych, chirurgicznych, a w wielu wypadkach i osobistych, dla których klinika stała na pierwszym miejscu. W klinice spędzali po kilkanaście godzin dziennie. Spokojny charakter Stefana i duża skromność, mimo młodszego wieku, dodawały mu lat w porównaniu z niespokojnym duchem i ciałem starszym wiekiem Wiktoorem. Złośliwi mówili, że „Koczorowski nawet za Brossa się starzeje”.

Po objęciu samodzielnego stanowiska kierownika Kliniki Chirurgii Ogólnej II, a szczególnie gdy prof. Wiktor Bross odszedł na emeryturę

Zespół kliniki w czasie wizyty lekarskiej (1979 r.). Od lewej: lek. P. Rogalski, prof. S. Koczorowski, prof. S. Koźmiński, doc. B. Łazarkiewicz, doc. J. Kalemba, dr med. Z. Grzebieniak, dr med. J. Winowski

Jedna z ostatnich wizyt prof. Koczorowskiego w klinice (Wigilia w 1996 r.).
Od lewej: dr K. Zwoliński, prof. B. Łazarkiewicz, prof. S. Koczorowski,
pielęgniarka endoskopistka L. Hajdasz, sekretarka H. Szewczyk

(1973) i opuścił nasz budynek przy ul. Skłodowskiej-Curie 66, prof. Stefanowi Koczorowskiemu brakowało tej drugiej połowy. Brak przyjaciele dawał znać o sobie w zachowaniu dużej ostrożności w działaniu i częstym przywoływaniu naszego wspólnego mistrza i nauczyciela. Po tej ciekawej, wspaniałej, burzliwej i twórczej przyjaźni dwóch wielkich naukowców i chirurgów pozostały już tylko wspomnienia.

24 czerwca 1980 r. zorganizowaliśmy uroczyste posiedzenie naukowe poświęcone 45-letniej pracy naukowej, dydaktycznej i lekarskiej prof. dr. hab. Stefana Koczorowskiego. Stycyniowy numer (1981) czasopisma „Prace naukowe Akademii Medycznej we Wrocławiu” został w całości poświęcony prof. S. Koczorowskiemu.

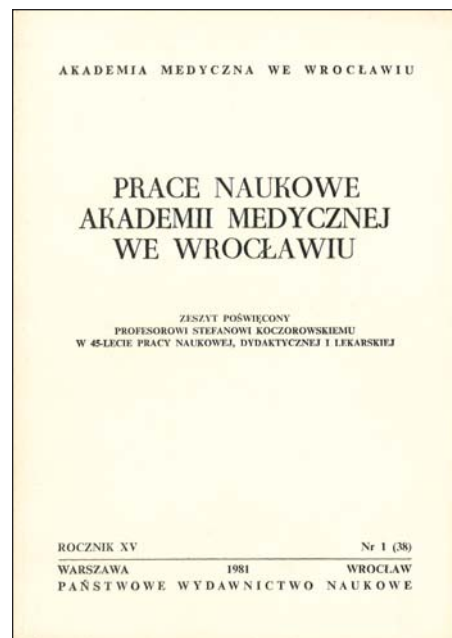

Nekrolog prof. Stefana Koczorowskiego

Prof. Stefan Koczorowski ma swój istotny udział w rozwoju torakochirurgii i współtworzeniu wrocławskiego ośrodka kardiochirurgicznego. W okresie kierowania II Katedrą i Kliniką Chirurgii (1973–1980) skupił się przede wszystkim na postępach w chirurgii jamy brzusznej. Pozostawił bogaty dorobek naukowy – około 250 prac opublikowanych w wielu językach. Jego wykłady i seminaria odznaczały się jasnością, nowoczesnym ujęciem i pięknym językiem.

Tablica przy wejściu do biblioteki II Katedry i Kliniki Chirurgii im. prof. Stefana Koczorowskiego (fot. A. Zadrzywiński)

Stycyniowy numer (1981) czasopisma „Prace naukowe Akademii Medycznej we Wrocławiu”

Prof. Stefan Koczorowski w okresie działalności chirurgicznej we Wrocławiu i następnie w czasie emerytury codziennie odwiedzał Główną Bibliotekę AM przy ul. Parkowej. Był skarbnicą najnowszej wiedzy o postępach w chirurgii. Jako jedyny pracownik AM miał prawo wchodzić do wszystkich magazynów Biblioteki i bez ograniczeń korzystać ze znajdujących się tam czasopism oraz książek.

W 1980 r. prof. dr hab. Stefan Koczorowski przeszedł na emeryturę, a ja dostąpiłem zaszczytu przejęcia II Katedry i Kliniki Chirurgii, którą kierowałem przez następne 20 lat.

Zmarł 17 sierpnia 1997 r., przeżywszy 87 lat. Spoczywa na cmentarzu św. Wawrzyńca przy ul. Bujwida.

Jeszcze tego samego roku wystąpiłem do Dziekana Wydziału Lekarskiego z wnioskiem o nadanie imienia prof. Stefana Koczorowskiego Główniej Bibliotece AM przy ul. Parkowej. Rada Wydziału jednogłośnie wniosek poparła i skierowała do Senatu. Niestety, nie doczekaliśmy się odpowiedzi i w styczniu 1998 r. podjęliśmy decyzję o nadaniu imienia prof. Stefana Koczorowskiego bibliotece w budynku kliniki chirurgicznej przy ul. Skłodowskiej-Curie 66.

Serwis informacyjny Biblioteki UMW

Godziny otwarcia Biblioteki UMW

w okresie świątecznym

- 18 kwietnia (piątek) – godz. 8–15
- 19–21 kwietnia (sobota–poniedziałek) – nieczynne

Aktualizacja kont bibliotecznych

Przypominamy o aktualizacji adresów mailowych w systemie bibliotecznym – samodzielnie przez swoje konto biblioteczne po zalogowaniu do katalogu OPAC WWW lub w Oddziale Obsługi Użytkownika (ul. Parkowa 1/3).

Prawidłowy adres mailowy pozwala na otrzymywanie informacji przypominających o zbliżającym się terminie zwrotu książek, oraz o dostępnych książkach z dokonanych rezerwacji. Poprawny adres mailowy umożliwi dostęp do konta osobom, które zapomniały hasła (opcja: „Przypomnij hasło” w oknie logowania do katalogu OPAC WWW).

Nowy adres e-mail

Informujemy, że wszystkie sprawy związane z **bibliometrią (spisy publikacji z punktacją)** należy kierować na adres **informacja.naukowa@umed.wroc.pl**. Sprawy związane ze zgłaszaniem piśmiennictwa w celu uzupełnienia bazy Bibliografia Publikacji Pracowników UMW w dalszym ciągu prosimy kierować na adres **bibliografia@umed.wroc.pl**.

Zanim zaplanujesz wydatki z grantu...

Warto sprawdzić na stronie Biblioteki UMW **bg.umed.wroc.pl**, czy Uczelnia nie dysponuje już źródłami informacji w postaci baz danych czy konkretnych tytułów czasopism niezbędnych do prowadzenia określonych badań. Zachęcamy do zaglądania do zakładki **Bazy Danych, E-czasopisma** oraz **E-książki**, aby upewnić się co do konieczności zakupu. W swoich zasobach mamy dostęp m.in. do **UpToDate, Clinical Key** oraz tysięcy tytułów czasopism. W razie wątpliwości prosimy o kontakt z Oddziałem Informacji Naukowej **informacja.naukowa@umed.wroc.pl**.

Program Springer Open Choice/Open Access

Program Springer **Open Choice/Open Access** jest realizowany od 2010 r. w ramach narodowej licencji akademickiej na czasopisma Springer i w 100% finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Program ten umożliwia autorom posiadającym afiliację w dowolnej polskiej instytucji akademickiej na bezpłatne publikowanie artykułów na zasadzie open access w tzw. czasopismach hybrydowych wydawnictwa Springer.

Listę tytułów czasopism hybrydowych objętych **Open Choice** można znaleźć na stronie: <http://vls.icm.edu.pl/zasady/2010/krajowe/SpringerOpenChoice.html>.

Opublikowane artykuły są automatycznie finansowane ze środków MNiSW przekazanych do wydaw-

nictwa w ramach umowy pomiędzy Springer oraz ICM Uniwersytetu Warszawskiego.

Autorzy zachowują prawa autorskie do publikacji, w tym prawo do rozpowszechniania pracy w ramach licencji Creative Commons Attribution (CC BY). Ostateczna elektroniczna wersja artykułu jest udostępniana przez wydawcę oraz w repozytorium PubMed Central, o ile dane czasopismo jest na liście „PMC Journal List.” Praca może być również archiwizowana i udostępniana w repozytoriach instytucji, w której afiliowany jest autor.

Instrukcja korzystania z opcji Springer Open Access:

Po zaakceptowaniu artykułu przez wydawcę autor otrzymuje e-mail z zawiadomieniem o uruchomieniu fazy produkcyjnej publikacji wraz z linkiem do formularza aplikacyjnego. Autor musi dokonać wyboru opcji publikacji (czasopisma objęte programem Open Choice), potwierdzić zamiar publikowania w ramach Open Access oraz wskazać afiliację „Special Affiliation – any academic institution based in Poland.” Afiliacja musi być zgodna z adresem autora korespondencyjnego podanym w nagłówku artykułu.

Szczegółową instrukcję można znaleźć pod linkiem: http://vls.icm.edu.pl/zasady/2010/krajowe/Institutional_OA_at_Springer.pdf.

Źródło: Paweł Grochowski, ICM Uniwersytet Warszawski.

<http://vls.icm.edu.pl/zasady/2010/krajowe/SpringerOpenChoice.html>

informacje dla autorów: <http://www.springer.com/open+access/author-s+rights/institutional+compliance?SGWID=0-176707-0-0-0>

Dwa ekslibrisy Jana Pawła II w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

W zbiorach specjalnych Biblioteki Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu znajduje się duża (licząca ponad 4 tysiące jednostek inwentarzowych), systematycznie powiększająca się, kolekcja ekslibrisów. Zbiór tej formy sztuki jest zróżnicowany, m.in. ze względu na czas powstania (XIX–XXI w.), jak i techniki wykonania. Głównym kryterium gromadzenia naszej kolekcji stanowi jednak związek z szeroko rozumianą medycyną. Przykładem mogą być ekslibrisy stomatologów czy bibliotek medycznych. Wśród tego zbioru możemy odnaleźć także inne, nie dotyczące medycyny jako właścicieli ekslibrisów, ciekawe obiekty sztuki związane np. wyjątkowymi osobami.

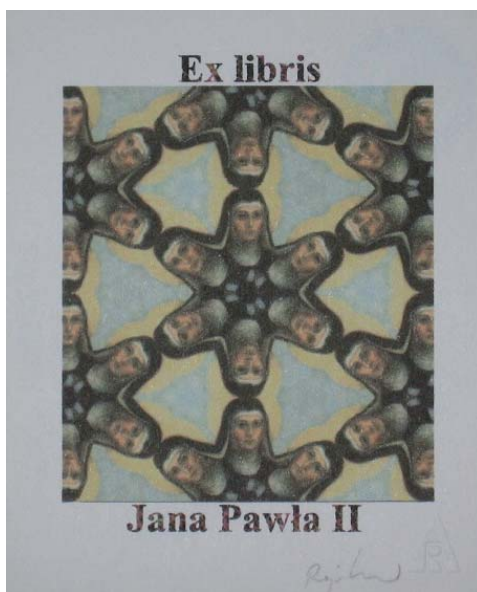
Zbliżająca się kanonizacja Bł. Jana Pawła II (27 IV 2014 r.) jest szczególną okazją, aby przedstawić, a przez to uhonorować naszego Wielkiego Rodaka, ekslibrisy związane z osobą Ojca Świętego, które Biblioteka posiada w swoich zbiorach.

Interesującym elementem jest rok powstania każdego z tych ekslibrisów: w pierwszych latach pontyfikatu (1978–2005) Jana Pawła II, a więc w 1981 r. i pod koniec życia Świętego Papieża, w 2003 r.

Pierwszy z nich, otrzymany w darze od dr. Wiktora Dziulkowskiego (1913–2006), lekarza z Wrocławia i znanego kolekcjonera m.in. ekslibrisów, powstał w 1981 r. Autorem jest Kazimierz

Exlibris Jana Pawła II,
autor Kazimierz Nekanda-Trepka

Exlibris Jana Pawła II,
autor Rajmund Aszkowski

Nekanda-Trepka (1918–1988), lekarz z Białej Podlaskiej (po studiach pracował m.in. w uzdrowisku Oborniki Śląskie), a także twórca wielu interesujących ekslibrisów. Został on wykonany techniką linorytu (X3), a przedstawia Matkę Bożą Ostrobramską i herb Watykanu.

Drugi ekslibris, wykonany techniką komputerową, przedstawiający stylizowane głowy zakonnic, zaprojektował w 2003 r. artysta Rajmund Aszkowski z Zielonej Góry, autor ekslibrisów o różnej tematyce, w tym także projektujący dla lekarzy i farmaceutów.

Jan Paweł II w rozdziale „Naród a kultura” napisał: *W kulturę człowieka od samego początku wpisany jest bardzo głęboko element piękna. Piękno wszechświata jest jak gdyby odbite w oczach Boga, o którym powiedziano: „A Bóg widział, że wszystko, co uczynił, było bardzo dobre” (Rdz 1,31). Za „bardzo dobre” zostało uznane przede wszystkim pojawienie się pierwszej pary, stworzonej na obraz i podobieństwo Boga, w całej pierwotnej niewinności i w tej nagości, jaka była udziałem człowieka przed grzechem pierworodnym. To wszystko leży u podstaw kultury wyrażającej się w dziełach sztuki, czy to będą dzieła malarstwa, rzeźby, architektury, czy dzieła muzyczne, czy inne rezultaty twórczej wyobraźni i myśli (Jan Paweł II: „Pamięć i tożsamość. Rozmowy na przełomie tysiącleci”, Kraków 2005, s. 87).*

W oczekiwaniu na nowego świętego Polaka Jana Pawła II

Z tego co Jan Paweł II pozostawił na piśmie (a szacuje się, że jest to około 60 000 stron), a także z ogromu informacji oraz publikacji po Jego śmierci, trudno na łamach naszego pisma, nawiązując do przyszłej i bliskiej nam kanonizacji, nie wspomnieć o implikacjach na temat filozofii, a szczególnie o wskazaniu na tematy moralne i etyczne.

W krótkim artykule w przeddzień kanonizacji musi to mieć charakter li tylko wybiórczy. Na szczególne podkreślenie i bliższą znajomość zasługuje ogłoszony jeszcze w 1984 r. Jego list apostolski „O chrześcijańskim sensie cierpienia (*Salvifici doloris*), będący nie tylko podsumowaniem, ale też i pogłębieniem dwutysięcznego nauczania Kościoła. Papież podniósł, co później wielokrotnie przypominał, że godność cierpiącego i cho-

rego człowieka, można przyrównać do współuczestnictwa w cierpieniu Chrystusa. Zarówno w cierpieniu fizycznym, jak i moralnym należy wyjść poza samo wzruszenie i współczucie. Do tego zaś wątku Ojciec Św. wielokrotnie powracał, gdy podnosił wartość godności każdego człowieka: szczególnie zaś osób starszych, dotkniętych cierpieniem. Wzywał też do poszanowania godności dzieci.

Podkreślał, że godność człowieka cierpiącego odkryło dopiero chrześcijaństwo. Nawiązując do wzorca miłosiernego Samarytanina, wskazał na wartości życia i godności każdego człowieka. Mówił nie tylko o chorych, ale również o osobach opiekujących się chorymi. Papież posiadał doświadczenie własne zdobyte w trakcie pobytów w szpitalu; szczególnie tego najdramatyczniejszego

po zamachu na Jego życie w 1981 r. Warto też przypomnieć Jego ostatnie dni, gdy śledziliśmy zmaganie się Jego ducha z nieubłagalnymi prawami biologii.

W moim odczuciu za klasyczne przesłanie dla medycyny wygłoszonej z jej filozofii można zaproponować fragmenty homilii w Gdańsku w dniu 12 czerwca 1987 r. w czasie trzeciej pielgrzymki do Ojczyzny „...Zawsze żywiłem i nadal żywię głęboką cześć dla tego powołania, które tak bardzo zdaje się zakorzenione w Ewangelii, równocześnie w całej humanitarnej tradycji ludzkości również przedchrześcijańskiej i pozachrześcijańskiej”. I chyba te słowa przywołane w przededniu kanonizacji są możliwe do przyjęcia i zaakceptowania przez każdego człowieka bez względu na wyznanie i narodowość.

Glosa do listu P. dr Anny Dadun-Sęk

Przechodząc przez ucho igielne z garbem niezrozumienia moich wypowiedzi, zapewniam Panią Doktor, że nie promuję w życiu akademickim fałszu, obłudy i nie odnoszę się z apoteozą do dwulicowości. Cieszę się, że przytoczone zostało moje stwierdzenie: „... religia, zwłaszcza chrześcijaństwo, bardzo sprzyja dobremu wykonywaniu zawodu lekarza i spoglądaniu na człowieka jako całości.”, ale jednocześnie podtrzymuję pogląd, że ... „do tego samego miłosierdzia dla człowieka chorego można dochodzić z systemu głębokiej wiary, ale można mieć te same zasady, mając oparcie w światopoglądzie ateistycznym, jako zasady racjonalnego, przyzwoitego ludzkiego działania”.

Dodam, że dla Pani Profesor Ludwiki Sadowskiej i Jej działalności na rzecz niepełnosprawnych dzieci mam głęboki szacunek, byłem Jej studentem i mam przesłanki, żeby przypuszczać, że obdarza mnie sympatią.

Marian Klinger

Aktualności

Nagroda za publikację Katedry i Kliniki Chorób Serca UMW

Komisja ds. Nagród Towarzystwa Internistów Polskich przyznała dwie równorzędne nagrody II stopnia oraz nagrodę III stopnia za prace oryginalne opublikowane w Polskim Archiwum Medycyny Wewnętrznej w 2013 roku:

a) II stopnia za pracę: „Osteoprotegeryna jako marker ryzyka sercowo-naczyniowego u pacjentów dializowanych otrzewnowo” (Katarzyna Janda, Marcin Krzanowski, Eve Chowaniec, Beata Kuśnierz-Cabala, Paulina Dumnicka, Andrzej Kraśniak, Piotr Podolec, Władysław Sułowicz. Pol. Arch. Med. Wew. 2013; 123 [4]: 149-155).

II stopnia za pracę: „Znaczenie osoczowego stężenia glutationu jako czynnika ryzyka występowania zgonu i poważnych zdarzeń sercowych u pacjentów z ostrymi zespołami wieńcowymi poddawanych zabiegom przezskórnej angioplastyki wieńcowej” (Robert Pietruszyński, Leszek Markuszewski, Konrad Masiarek, Marcin Makowski, Weronika Retelewska, Cezary Watała. Pol. Arch. Med. Wew. 2013; 123 [5]: 228-237).

b) III stopnia za pracę: „Zespół andropauzalny u mężczyzn ze skurczową niewydolnością serca” (Michał Tkaczyszyn, Katarzyna Nega, Monika Łopuszańska, Alicja Szklarska, Marek Mędraś, Beata Ponikowska, Stephan von Haehling, Wolfram Doehner, Waldemar Banasiak, Stefan D. Anker, Piotr Ponikowski, Ewa A. Jankowska. Pol. Arch. Med. Wew. 2013; 123 [4]: 156-169).

Nagrody zostaną wręczone 4 kwietnia 2014 r. podczas XIII Krajowej Konferencji Szkoleniowej Towarzystwa Internistów Polskich w Warszawie.

Relacja z konferencji

„Kierunki rozwoju opieki nad ludźmi w wieku podeszłym w Polsce i Niemczech”

W dniach 20–21 marca 2014 r. we Wrocławiu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Kierunki rozwoju opieki nad ludźmi w wieku podeszłym w Polsce i w Niemczech”, zorganizowana przez Wydział Nauk o Zdrowiu we współpracy z niemieckim Federalnym Zrzeszeniem Prywatnych Usługodawców w Zakresie Usług Socjalnych (BPA).

W konferencji wzięli udział pracownicy i studenci Wydziału Nauk o Zdrowiu, głównie kierunków pielęgniarstwo i zdrowie publiczne, a także przedstawiciele ośrodków opieki nad osobami starszymi, domów pomocy społecznej i instytucji odpowiedzialnych w regionie za organizację i finansowanie opieki w wieku senioralnym. Swoją obecnością konferencję zaszczyli prorektor ds. klinicznych Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu prof. dr hab. Romuald Zdrojowy, dyrektor Departamentu Polityki Zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego Jarosław Maroszek, a także Dyrektor Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim Edward Kostecki. Gospodarzem spotkania była dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu dr hab. Joanna Rosińczuk.

W dwudniowych obradach głównym tematem było porównanie polskiego i niemieckiego systemu opieki nad starszymi osobami, rozwiązania prawne, instytucjonalne i finansowe obowiązujące w obu krajach, a także doświadczenia i dobre praktyki, które obie strony mogą wymienić. Jednym z głównych aspektów poruszanych na konferencji był odmienny sposób finansowania opieki socjalnej w Polsce i Niemczech, w tym szczególnie brak w naszym kraju ubezpieczenia opiekuńczego, dzięki któremu od roku 1995 w Niemczech pojawiło się bardzo wielu usługodawców w opiece senioralnej i dzięki czemu jakość tej opieki zdecydowanie się polepsza.

Tematyka konferencji poruszała istotne problemy starzejącego się społeczeństwa Europy, brak wysoko wykwalifikowanej kadry medycznej i opiekuńczej w krajach Europy Zachodniej (głównie w Niemczech), możliwości i kadry organizującej i zarządzającej placówkami opiekuńczymi w Polsce. Poruszano również temat możliwości podnoszenia kompetencji i nabywania nowych doświadczeń polskich studentów kierunków pielęgniarstwo i zdrowie publiczne dzięki stażom i praktykom w niemieckich placówkach. Wydaje się, że zdobywanie doświadczenia praktycznego w warunkach europejskich i pokonywanie barier językowych oraz kulturowych to istotne wyzwania zarówno dla samych studentów, jak i dla władz Wydziału.

W ramach konferencji goście z Niemiec, przedstawiciele Zarządu BPA oraz pracodawcy reprezentujący instytucje opieki nad starszymi osobami wzięli też udział w wizycie studyjnej w Ośrodku Alzheimerowskim w Ścinawie, gdzie dzięki zaangażowaniu dyrektora Michała Hajtko oraz całego personelu i władz samorządowych mogli zapoznać się z warunkami pracy i osiągnięciami Ośrodka.

Wydział Nauk o Zdrowiu przyjęty do grona Międzynarodowego Stowarzyszenia Bezpieczeństwa Socjalnego

Wydział Nauk o Zdrowiu został przyjęty do grona członków Międzynarodowego Stowarzyszenia Bezpieczeństwa Socjalnego, Sekcja Usług Zdrowotnych (ISSA – International Social Security Association, Health Services Section).

Działalność ISSA, uregulowana zapisami Konstytucji, jest rozpisana na 3-letnie programy. Obecny obejmuje 4 obszary priorytetowe: sprawność i efektywność administracyjna i operacyjna; rozszerzanie zasięgu ubezpieczeń społecznych; proaktywne i prewencyjne podejścia do ubezpieczeń społecznych; adekwatność i jakość świadczeń społecznych i usług z zakresu bezpieczeństwa socjalnego. W okresach 3-letnich ISSA organizuje cztery spotkania „Regionalne Forum” nt. ubezpieczeń społecznych oraz kilka seminariów technicznych i międzynarodowych konferencji poświęconych kluczowym zagadnieniom bezpieczeństwa socjalnego. Stowarzyszenie gromadzi i rozpowszechnia, głównie poprzez swoją stronę internetową, dane na temat krajowych programów ubezpieczeń społecznych, wyniki studiów badawczych i analiz strategicznych.

ISSA skupia niemal 340 organizacji członkowskich z ponad 150 krajów. Współpraca z nimi jest ułatwiona dzięki istniejącej sieci biur łącznikowych i punktów kontaktowych ISSA na wszystkich kontynentach.

Stypendium dla doktorantki z Katedry Patomorfologii

Mgister Kamila Duś z Katedry Patomorfologii, pod kierownictwem prof. dr. hab. Piotra Ziółkowskiego, otrzymała stypendium funduszu SCIEX. Fundusz Stypendialny został uruchomiony w 2009 r. w ramach programu wymiany naukowej między Szwajcarią a nowymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej SCIEX-NMSCH na lata 2009–2016. Program ten ma przyczynić się do zmniejszenia różnic społeczno-gospodarczych w obrębie rozszerzonej Unii Europejskiej poprzez rozwijanie potencjału pracowników naukowych z Polski oraz propagowanie trwałych partnerstw w badaniach naukowych pomiędzy Polską a Szwajcarią.

Głównym celem projektów realizowanych w ramach Funduszu Stypendialnego jest utworzenie partnerstw naukowych, które rozwiną zdolności poszczególnych pracowników naukowych, a także doprowadzą do nawiązania lub zacieśnienia kontaktów między pracownikami naukowymi ze Szwajcarii oraz Polski. Kamila Duś odbędzie staż na Uniwersytecie Genewskim w ośrodku kierowanym przez prof. dr. Norberta Lange, znakomitego badacza z zakresu fotobiologii. Katedra Patomorfologii UMW staje się tym samym partnerem naukowym dla ośrodka szwajcarskiego.

Prof. Marian Klinger prezydentem International Society of Uremia Research and Toxicity

Profesor dr hab. Marian Klinger został wybrany na prezydenta-elekta International Society of Uremia Research and Toxicity (ISURT). Wybory odbyły się podczas kongresu w Okinawie w Japonii. Swoje obowiązki obejmie po kolejnym kongresie, który odbędzie się w 2016 r. w Meksyku.

Nagrody za najlepszą pracę studencką

Redaktor Naczelna Polskiego Archiwum Medycyny Wewnętrznej przyznała nagrody za najlepszą studencką pracę oryginalną.

Nagroda I stopnia (3000 zł): „Uszkodzenia DNA oraz efektywność naprawy DNA u pacjentów z cukrzycą typu 2 ze współistniejącym nowotworem jelita grubego”; Izabela Szymczak, Agnieszka Śliwińska, Józef Drzewoski; Uniwersytet Medyczny w Łodzi.

Nagroda II stopnia (2000 zł): „Makrofagi M1 i M2 w BALF u chorych na sarkoidozę a palenie tytoniu”; Iwona Osińska, Dominika Wołosz, Joanna Domagała-Kulawik; Warszawski Uniwersytet Medyczny.

Nagroda III stopnia (1000 zł): „Stratyfikacja ryzyka progresji nefropatii IgA – jak przewidzieć przyszłość?” Agnieszka Rafalska, Jolanta Franczuk, Paweł Franczuk, Magdalena Krajewska, Hanna Augustyniak-Bartosik; Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu.

Nagrody zostaną wręczone 4 kwietnia 2014 r. podczas XIII Krajowej Konferencji Szkoleniowej Towarzystwa Internistów Polskich w Warszawie. Prace zostaną opublikowane w numerze 7-8/2014 PAMW.

Ogłoszenie płatne

Jako były Rektor Akademii Medycznej we Wrocławiu przepraszam Jarosława Pajaka za pomówienie go o sfałszowanie dokumentacji ćwiczeń, do którego to pomówienia doszło podczas posiedzenia Senatu Akademii Medycznej we Wrocławiu w dniu 29.05.2008 r., co naruszyło jego dobre imię.

Pomóżmy chorym na chorobę Alzheimera!

Fundacja Alzheimerowska we Wrocławiu uruchomiła program pomocy chorym na chorobę Alzheimera. Pomoc Fundacji polega na całkowitej lub częściowej odpłatności za leki dostępne na rynku, zalecane przez lekarzy specjalistów osobom z chorobą Alzheimera, którym warunki materialne nie pozwalają na zakup leków. Pomoc ta dotyczy następujących preparatów: Rivastigminy w plastrach oraz Memantyny w wersji oryginalnej. Liczba osób objętych pomocą zależy od uzyskanych środków finansowych Fundacji. Środki te, Fundacja uzyskuje z odpisu 1% od podatku przekazywanego przez darczyńców. Fundacja posiada KRS 00 00 14 69 40.

FUNDACJA ALZHEIMEROWSKA
Organizacja Pożytku Publicznego
50-367 Wrocław ul. Pasteura 10
www.info.am.wroc.pl/alzheimer
tel. 71 784 15 85

CHOROBA ALZHEIMERA
problemem XXI wieku.

Prosimy o przekazanie **1%** podatku przy wypełnianiu rocznego zeznania podatkowego, podając nazwę naszej Fundacji oraz nasz

KRS 00 00 14 69 40

Za każdą pomoc dziękujemy w imieniu osób dotkniętych chorobą Alzheimera.

PKO-BP I/O Wrocław

45 1020 5226 0000 6802 0019 1130

ZARZĄD FUNDACJI ALZHEIMEROWSKIEJ

“Człowiek jest tyle wart, ile pomoże innym.”

Wspomóż Fundację!

Choroba Alzheimera może dotknąć każdego. Dalszy rozwój Ośrodka Alzheimerowskiego im. ks. Kardynała Henryka Gulbinowicza w Ścinawie szansą dla chorych i rodzin pacjentów.

TEL. DO OŚRODKA: 76 849 16 65

Szczegółowe informacje o warunkach udzielenia pomocy można uzyskać telefonicznie pod numerem 71/7841585 od poniedziałku do piątku w godz. od 8.30 do 10.00 oraz na stronie internetowej: www.info.am.wroc.pl/alzheimer.

Fundacja nasza zwraca się do P.T. Czytelników z gorącą prośbą o wsparcie w leczeniu chorych na chorobę Alzheimera znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej.

Za Zarząd Fundacji – prezes mgr inż. Jan Konarski

Informacja z posiedzenia Senatu

26 marca 2014 r. w Sali Senatu odbyło się kolejne posiedzenie Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Senat przyjął następujące uchwały:

1. Uchwałę w sprawie zatrudnienia prof. dr hab. Andrzeja Lewandowskiego w Katedrze i Klinice Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii.
2. Uchwałę w sprawie powołania przedstawicieli Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 we Wrocławiu.
3. Uchwałę w sprawie przyznania nagród Ministra Zdrowia.
4. Uchwałę w sprawie zmiany składu Senackiej Komisji Rozwoju Kadry Naukowo-Dydaktycznej na kadencję 2012–2016.
5. Uchwałę w sprawie wprowadzenia „Polityki Jakości Kształcenia” w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu.
6. Uchwałę w sprawie zatwierdzenia kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich.
7. Uchwałę w sprawie przyjęcia Regulaminu studiów III stopnia – doktoranckich Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu obowiązującego od roku akademickiego 2014/2015.
8. Uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny nowej aparatury i sprzętu medycznego przez Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 we Wrocławiu.
9. Uchwałę w sprawie zmian w Statucie Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 we Wrocławiu oraz przyjęcia jednolitego tekstu Statutu.
10. Uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zakup nowej aparatury i sprzętu medycznego przez Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu.
11. Uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny nowej aparatury i sprzętu medycznego przez Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu.
12. Uchwałę w sprawie zmian w Statucie Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu oraz przyjęcia jednolitego tekstu Statutu.

Senat przyjął sprawozdanie z działalności Senackiej Komisji Dydaktyki i Wychowania za 2013 rok.